

ØRNEREDET

Endregårdene het en liten bygd der lå for seg selv med høye fjell omkring. Den var flat i bunnen og fruktbar, men ble skåret i stykker av en bred elv, som kom fra fjellene. Denne elv bar ut i et vann som lå opp til bygden, og ga utsikt langt utover.

Opp efter Endrevann var den mann kommet roende som først hadde ryddet dalen; hans navn var Endre, og hans ætlinger var det som bodde her. Somme sa han var rømt hit opp for draps skyld, derfor var hans slekt så mørk; andre sa at dette skyldtes fjellene, der stengte solen ute kl. 5 eftermiddag midsommersdag.

Over den bygd hang et ørnerede. Det var lagt på en bergknatt oppi fjellet; alle kunne se når hunørnen satte seg, men ingen kunne nå. Hanørnen scilte over bygden, slo snart ned efter et lam, snart efter et kje, engang tok den også et lite barn og bar bort; derfor var der ikke trygt i bygden, så lenge ørnen hadde rede i Flakfjellet. Det sagn lå over folket at i gamle dager var der to brødre som hadde nådd opp og revet redet; men nå til dags var ingen så god at han kunne nå.

Hvor tvenne møttes i Endregårdene, talte de om ørneredet, og så oppefter. De visste når ørnene var kommet igjen på det nye år, hvor de hadde slått ned og gjort ugagn, og hvem som sist hadde prøvd å gå dit opp. Ungdommen øvde seg fra smågutten av i berg og trær, i brytning og tak, for engang å kunne nå opp og rive redet

liksom hine to brødre. — På den tid hvorom her fortelles, het den beste gutt i Endregårdene Leif, og var ikke av slekten. Han hadde krøllet hår og små øyne, var ferm i all slags lek, og kvinnekjær. Han sa tidlig om seg selv at ørneredet skulle han engang nå; men gamle folk mente han burde ikke si det så høyt.

Dette tirret ham, og ennå før han var kommet i sin beste alder, gikk han til vær. Det var en klar søndags formiddag først i sommeren; ungene måtte nettopp være utklekket. Folk hadde samlet seg i stort følge under fjellet for å se på, de gamle rådet ifra og ungdommen til. Men han hørte blott sin egen lyst, ventet derfor til hunørnen forlot sitt rede, gjorde da et hopp, og hang i et tre flere alen fra jorden. Det grodde i en rift, og efter denne rift begynte han å gå opp. Småsten løsnet under foten på ham, muld og grus rant ned, ellers var det ganske stilt; kun elven gikk bak med

dempet, bestandig sus. Snart bar fjellet mer utover; han hang lenge efter den ene hånd, lette med foten efter feste, og kunne ikke se; mange, især kvinner, vendte seg bort og sa han hadde ikke gjort dette hvis han ennå hadde hatt foreldre i live. Han fant dog feste, lette igjen, så med hånden, så med foten, det glapp, han gled, men hang atter fast. De som sto nede, hørte hverandre dra pusten. Da reiste en høy, ung jente seg, som satt alene på en sten; de sa hun hadde lovt seg til ham fra barn av, skjønt han ikke var av slekten. Hun strakte armene oppover og ropte: «Leif, Leif, hvorfor gjør du dette?» Alt folket vendte seg mot henne, faren sto tett ved og så strengt på henne, men hun kjente ham ikke. «Kom ned igjen, Leif,» ropte hun; «jeg, jeg holder av deg, og der oppe har du intet å vinne!» Man så ham betenke seg, det varte et øyeblikk eller to, men så gikk han lenger opp. Han var fast i hånden og foten, derfor gikk det lenge godt; men snart begynte han å bli trett, ti han stanset ofte. En liten sten kom rullende som et forbud, og alle som sto der, måtte følge den med øynene helt ned. Noen kunne ikke holde det ut, men gikk. Jenten alene sto ennå høy der på stenen, vred hendene og så opp. Leif tok atter for seg med hånden, da slapp den, hun så det tydelig, han slo i med den andre, den slapp også; «Leif!» ropte hun, så det skar i berget, og alle de andre tok i med. «Han glir!» ropte de og strakte hendene opp imot ham, menn og kvinner. Han gled også, tok med seg sand, sten, muld, gled, bestandig gled, fortere; folket vendte seg, og siden hørte de en rapen og skrapen i fjellet bak seg, derpå noe tungt falle ned som et stort stykke våt jord.

Da de atter kunne se seg om, lå han der, opprevet og ukjennelig. Jenten lå over stenen, faren bar henne bort.

Ungdommen, som mest hadde hisset Leif til å gå opp, torde nå ikke engang ta i og hjelpe ham; somme var ikke god til å se på. Så måtte de gamle frem. Den eldste av dem sa idet han tok fatt: «Dette var galt; — men,» la han til og så opp, «det er dog godt noe henger så høyt at ikke alt folket kan nå.»